

Једна

Примеран 3 д. Преплата се не прима ни из Југославије а ни из иностранства. Лист издаје Савез удружења новинара Федеративне Народне Републике Југославије. Рукописи се примају па се штампају или бацају.

ГОДИНА XII

БЕОГРАД, 23 МАРТА 1946

БРОЈ 351.

СТРОГА ВИКА НА ВОЈНИКА

ЛУЧЕВ

Командант цивилне полиције у Трсту изјавио је да су учесници крвопролића у Шкедњу „оштро изгрђени“.

Вести са свих страна

Миришљави позив

Холандски министар рата опоменуо је младе Холанђане који се нису одазвали позиву за регрутацију да се ради „о части холандског народа“.

— Нашта теби мирише ова наша част!
— На нафту.

На врбу ироњџе

Ових дана предат је јавности путопис једног енглеског истраживача, угледног путника по СССР.

„Полио, мезетио, проучио. Дело Џона Алкохолинга, члана Клуба британских беспосличара. Издање Друштва побожних трезвњака у Лондону“.

Ми ћемо се ограничити незнатним бројем читата из путописа талентованог аутора. Ти цитати сведоче о његовом дару запажања, а исто тако о изванредној способности да уништава алкохол:

„2 новембар 1945 године. Ујка каже: доста већ с тим беспосличањем. Почни да се бавиш нечим паметним. Делер, одлети у Русију и проучи обичаје руског народа.“

У реду, кад се лети, нек се лети, као што каже мој друг Вили, кад га келнери избацују из нашег клуба.

3 новембра. Другови су ме топло испратили. Певали су: „Довиђења, драга моја, крећем ја на далек пут“. Никако се не сећам како сам се нашао у авиону. Не сећам се ни мога лета. Све је у магли.

5 новембра. Пробудио сам се у стану мог старог познаника мистера П. (тајна!). Хтедох да разгледам Москву, али нисам могао да одбијем позив мојих америчких пријатеља. Сјајан Мартини на леду! Затим сам кренуо кроз московске улице — све је у магли. Ја велим: као код нас у Лондону. А они се смеју. Магле спајају савезнике — то је значајна мисао.

6 новембра. Коктај парти код месике Шарла Г. (дипломатска тајна). Сазнао сам да је у Русији досадно. Нема ни ноћних клубова ни коцкарница. Баш нека заостала земља!

10 новембра. Већ три дана проучавам пиће, које се зове „вотка“. Сазнао сам да постоје два система његове потрошње. Први систем: мезетиш, попијеш, мезетиш. Други систем: попијеш, мезетиш, попијеш. Други ми је систем некако разумљивији. Открио сам једну необичну појаву у руској природи: она се љуља. Све се љуља: куће, улице, људи. Да, руском духу недостаје стабилност! Нема стабилности у руском народу! Он се љуља и то угрожава Европу.

12 новембра. Проучавао сам руске рибе у кући мог старог пријатеља аташеа... (тајна! тајна! тајна!). Он је сјајно проучио руске обичаје. После кеџиге он је рекао: риба воли да плива. Попили смо. Кад сам се на крају крајева, возио кући, пошло ми

је за руком да најзад одгонетнем руску загонетку: код њих је све двоструко. Иде човек — када одједном он се удвостручи, од једног постају двојица. Располажући таквом способношћу да се удвостручава, руски народ претставља највећу опасност за западну цивилизацију.

13 новембра. Јуче, после гостопримљивог дочека код мистера Н. (сетите се ко је то!) одлучих да прошетам пешке да би се зближио са руским народом. Ма да се земља љуљала, а улица била обавијена маглом, успео сам да стигнем на раскршће. Био сам весео и почео да певам „Дуг је пут до Типерери“. Али полисмен рече ми: „господине, код нас је забрањено правити изгреде, будите љубавни да престанете“. Јадни руски народ! Срце ми се стегло од бола. Какав је то живот у земљи, у којој нема ноћних јазбина, нема слободе ултраних исплада за угледне младе људе! Сада ја познајем Русију.

Шотр Зудотјошич
(„Крокодил“)

Одјек Черчиловог говора

Њујорк, март

Пошто је одржао свој „велики“ говор и пошто је светска штампа надуго и нашироко претресла тај његов говор, онако како се он није надао, г. Черчил се надурео и изјавио да неће више говорити кад види да нема коме. Када је увидео да га свет не схвата, он је решио да напусти Америку, која недовољно озбиљно прима његове предлоге за трећи светски рат. Г. Черчил је прво имао намеру да се врати у Енглеску, али и отуда стигле прве вести да су одговорни Енглези чак тврдили да су идеје англо-америчког блока одвратне масама радног народа Енглеске и да мистер Черчил говори у своје лично име. Сазнаје се међутим да је г. Черчилов говор у неким земљама ипак правилно схваћен и да су званични кругови тим говором одушевљени. О томе говору су похвално писале шпанска, талијанска, турска, грчка и аргентинска штампа. Ово је мало умирило г. Черчила и можда ће се попишманити, па ће за те своје слушаоце одржати још који говор.

ВАНПАРТИЈИ У МАЂАРСКОЈ

Будимпешта, 22 март

Вест да ће 20 искључених посланика Странке малих поседника наставити свој рад у мађарској скупштини као ванпартијци, званично се потврђује. У Будимпешти кажу:

— Па дабоме да ће радити као ванпартијци, кад је странка стреластих крстова, противно демократским начелима, забрањена.

НЕИНТЕРЕСАНТНЕ ВЕСТИ ИЗ ИНДИЈЕ

Бомбај, март

Дописник Херстоуе агенције јавио је свом бироу да је у јужној Индији почела побуна гладних. На ову вест дописник је добио телеграм од свог директора у коме се каже:

Трошкове за сличне вести нећемо вам више одобравати а за такве ситнице нам у будуће не јављајте, јер ћете иначе и ви остати гладни.“

Заборављена величина

ПАВЛЕ: — Ипак исчакаше да сам ја са пријатељем Герингом правно велику политику.

ОЛГА: — Само да не чаккају даље, јер би могао са Герингом поново да се састанеш.

Кад уредник листа не провери довољно вести

Париж, 22 март

Један страни лист донео је био вест да је у Шпанији ухапшено неколико лица Напредне радничке странке, међу којима и вођа странке Гај Герон. Сутрада, лист је морао донети исправку ове вести. У овој исправци се каже да је ово хапшење извршено у Канади а не у Шпанији. У-

редњи лист се извињава што је Канаду био заменио Шпанијом. Када је био добио прву вест, он је једностранно био под утиском да се овакве ствари могу данас десити само још у Шпанији.

★

СТРАНИ ПОСМАТРАЧИ НЕЋЕ ГЛАСАТИ

Атина, март

Са поуздане стране се сазнаје да страни посматрачи и трупе које се налазе у Грчкој неће гласати на престојечним изборима. Иако ће овим јаким бити смањен број оних који ће гласати за садашњу владу, одлучено је да сви не гласају, како би се дало доказа о демократском карактеру избора. У сваком случају то не значи да ће они бојкотовати изборе.

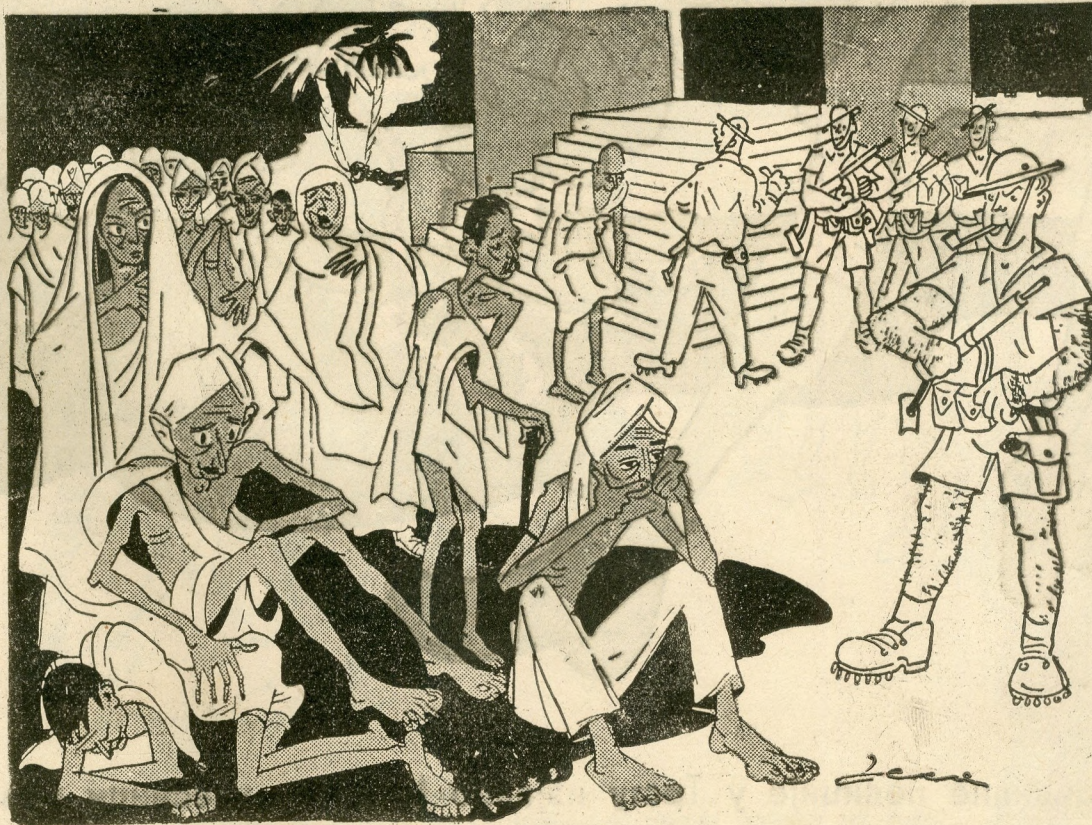
★

ПОГРЕШНО ТУМАЧЕЊЕ

Париж, март

Агенција Франс-прес принуђена је да демантује тврђење да је у једној својој вести напала Черчила. Та вест се односи на изјаву г. Стенлија, бившег америчког амбасадора у Москви, који је поводом г. Черчиловог говора, између осталог рекао и следеће: „...Мрачне силе желе да изазову сумње у С.А.Д. према Совјетском Савезу.“ Ова реченица, како тврди Франс-прес, не односи се на г. Черчила, пошто он није никаква сила. У колико се он сматра некаквом силом, агенција ту не може ништа.

ПОБУНА ГЛАДНИХ У ИНДИЈИ

— Треба им што пре скратити муке!

Ирански догађаји

Техеран, 11 марта
Асошијетед прес јавља: Тешко наоружане руске трупе крећу се брзо према Техерану.

Техеран, 15 марта
Асошијетед прес јавља: Још нису стигли. Ваљда су успорили корак.

Техеран, 19 марта
Асошијетед прес јавља: Нема их још. Вероватно су се негде задржали.

Техеран, 23 марта
Асошијетед прес јавља: Нису уопште дошли. Биће да нису ни полазили.

СУДИ СЕ ФРАНКУ

У Прагу је отпочело суђење Франку. У питању је окупатор Чешке и Моравске, а не Шпаније — генерал Франко, који је извршио много већи број злочина, али му се због тога не суди. (Јунајтед прес)

ВЕСТИ СА ИСТОКА

Бомбај, 22 марта
Рајтер јавља да је 300 морнара Индискe ратне морнарице, затворених у логору, објавило штрајк глађу. Једна истакнута личност у Индији изјавила је поводом тога:

— Чудна ми чуда! И то ми је некакав штрајк. Лако је штрајковати глађу у земљи где толико милиона гладују без штрајка.

ЧЕРЧИЛОВО СЕЋАЊЕ НА ТЕХЕРАН И ЈАЛТУ

Упитан шта му је остало у памети од знаменитих конференција у Техерану и на Криму, Винстон Черчил је изјавио дописнику агенције „Фергисмајнихт“ у Њујорку следеће:

— Сећам се да је било говора о демократији и брзом кажњавању ратних злочинаца. Ја стојим на гледишту да предратне обавезе не треба да нас везују за време рата, а ратне после рата.

ЉУТЊА У ЛОНДОНУ

Каиро, 22 марта
Изјава египатског министра спољних послова Лати ел Саид Паше, да се Египат не сматра више везаним англо-египатским споразумом од 1936 године, изазвала је оштру реакцију у Лондону.

Очекује се да ће Черчил на заседању Савета безбедности поднети тужбу против Египта, што не поштује Магна карту, Хабес корпус акт и Атланску повељу.

Родитељска брига

Черчил је у свом говору подвукао да он увек мисли на мали човека.

— Мали људи, дођите у мој загрљај!

Огорчење у Риму

Специјални каблограм Језу. Рим, марта 1946 год.
Поводом саопштења Војне управе у Трсту да је на мајора Цундера пуцало „непознато лице“, једна важна личност у Риму дала је следећу изјаву:

„Несхватљиво ми је зашто баш наш италијански ратни напор треба увек да буде багателисан. Кад смо ми потапали републиканске бродове у Шпанском рату тада је неки Комитет за немешање називао наше подморнице „подморницама непознате народности“. Када неки наш полицајац или његов поузданик пуца на мајора Цундера, онда га Војна управа у Трсту назива „Непознатим лицем“. Такво неподаштавање ме страшно љути, јер даје повода неким злонамерним језицима да тврде како смо слаби војници.“

Још да није Југословена и Албанца, који у својим новинама доносе фотографије, па чак праве и изложбе не би се много знало о јивачким подвизима наших војника у minulом рату“.

ПРИПРЕМЕ У ГОРИЦИ ЗА ДОЧЕК МЕЂУНАРОДНЕ КОМИСИЈЕ

Горица, 22 марта

После успешних акција у вршењу припрема за дочек Међународне комисије у Трсту и Пули, цивилна полиција у Горици и срезу почела је са хитним акцијама, како би на време извел све припреме. Као прву меру она је предузела хапшење вођа словенске омладине, који су били толико дрски да су на сред Горице певали партизанске песме, мада је партизански рат одавно завршен.

НЕКУЛТУРНИ ПОСТУПАК ТРШЋАНСКОГ НОВИНАРА

Трст, 22 марта

Виши војни суд у Трсту позвао је на одговорност уредника листа „Ил лавораторе“ Гасперинија због чланка који је објавио у листу под насловом „Полиција пуца у разред у школи“. У једној културној земљи — сматра војни суд — иако се догодио такав случај, некултурно је да се о томе пише.

ЈЕДНОСТАВНА РАЧУНИЦА

Београд, марта

Пошто је установљено да је од 469 регистрованих немачких ратних злочинаца за последњу годину дана југословенским властима предато њих 14 (четрнаест), тачном рачуницом је установљено да ће свих 469 злочинаца, ако се предавање настави овим темпом, бити предато тачно за 33 и по године.

Како се од 662 регистрована италијанска ратна злочинца сви налазе у бекству, предавачу сличан горњем не може ни да се прави, пошто број 662 није делив са нулом.

УМЕТНИЧКА ДУША

Геринг је у Нирнбергу изјавио да је велики љубитељ уметности.

— Одувек сам обожавао ум етност!

Последње сензационалне вести

Трст, 22 марта

Међу ухапшенима од данас по подне не налази се ниједан малолетник испод 15 година.

★

Горица, 22 марта

У основној школи села Канала на Сочи словенску децу не учи учитељ — фашиста, него учитељица — фашисткиња....

★

Цариград, 22 марта

Почело је суђење новинарима, али ве из Јалчиновог друштва, него сарадницима демократских листова.

★

Атина, 22 марта

Кроз једно село у Епиру прошла је група „кситоса“ и није никога убила. Целокупно становништво се пре тога склонило у шуму.

★

ДЕМАНТИ

Нирнберг, марта

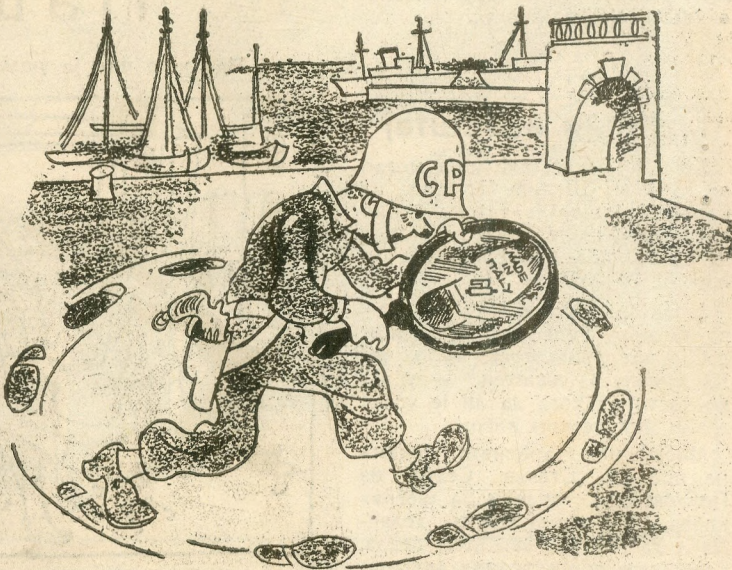
Овде се одлучно демантује вест да ће оптуженим ратним злочинцима порастати дуга брада до краја суђења, јер се сви редовно брију.

Ненародна лира

Шалај, шалај па шалај,
Ја сам цивил-полицај,
палим, тучем и убијам —
родољубе вијам.

НА ПРАВОМ ТРАГУ

Цивилна полиција у Трсту трага за агентатором на мајора Цундера.

— Јасно се види, овде је прошао!

КРОЗ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ

Нов ударнички успех творнице Гранер

Недавно је највећа наша творница чарапа Гранер јавно похваљена што је премашила производне норме (ма да су те норме биле тако удешене да се од шале могу премашити). Сада је пак специјална комисија из Загреба установила да је творница Гранер премашила за 60% још једну норму, и то норму цена својих производа у поређењу са ценама других творница исте врсте.

★

Диспансер за туберкулозне не може да се отвори у Ужицу само зато што они, који треба да га отворе, морају да прођу претходно кроз један још непостојећи диспансер за лење и немарне.

Да би заштитили кожу ратног добитника Васе Ђорђевића, основали су у Пироту Турчиско-крзнарску задругу и откупили му велики број кожа његови пријатељи. Народ се томе необично чуди: шта ће кожа дебелокошцима.

Девет часних сестара »Дружбе наше госпек« у Суботици немају где да станују: располажу само са 24 одељења, што је очигледно недовољно кад се узме у обзир да се 794 ђака у истој згради разбашкарало у скоро истом броју одељења. Сестре, савим природно, захтевају да се ђаци иселе заједно са школом како им не би сметали.

Локални воз на прузи Београд-Мала Иванча саобраћа редовно, уколико кондуктеру не падне капа с главе на пругу. Сваки пад капе одмах се проглашава... за станицу на отвореној прузи. Железничка дирекција неће пропустити да унесе ове важне измене у ред возње.

Прикупљао је прилоге, али сам ништа није давао бивши благодотвор Народног фронта у Ландолу Михаило Јеремич. Пошто је увидао да плаћа из туђег џепа, хтео је на исти начин да плати чак и порез па је то платио — својим положајем.

Њихове муке

„Ослобођење“, лист Н. Ф. Босне и Херцеговине донео је чланак „Кинески књижевници у годинама рата“

— Пошто нема шта да пишемо о нама, мораћемо да пишемо о вегетацији на Марсу...

★

Пијачни извештај

Хлеб је пекао, али није могао да га једе Шериф Балтић из Сјенице, пошто је тај хлеб био врло рђав, па је морао, сиромах, да га продаје... по 21 динар килограм.

Јечам је љуштио у своје млину Франьо Герег из Суботице, па је наплаћивао час 55, а час 150 динара за љуштење — у зависности од тога да ли је устао левом или десном ногом.

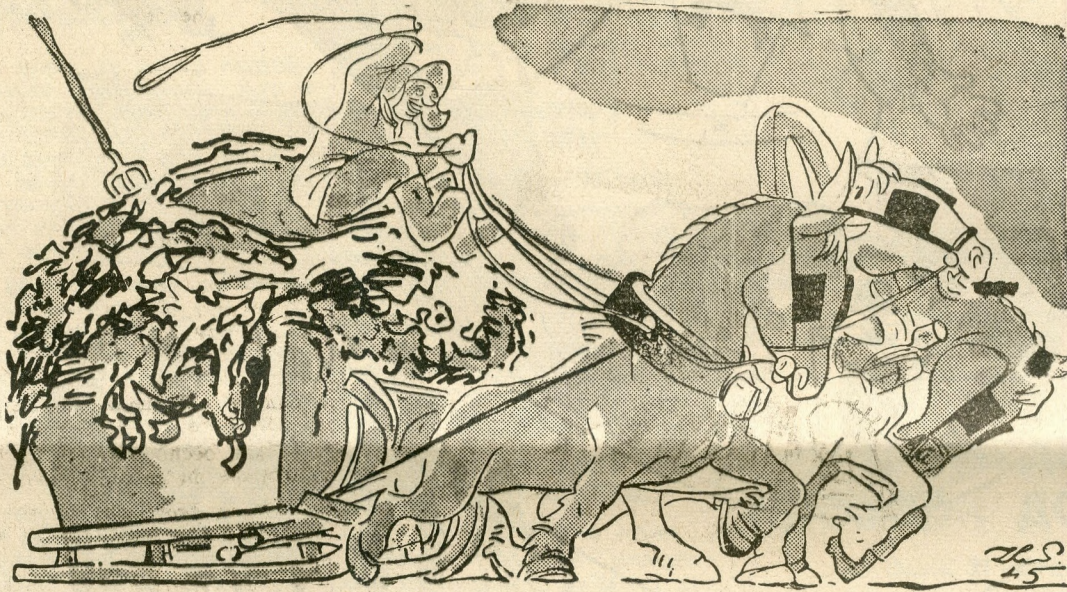
Млеко по утврђеним ценама не продаје Стеван Стајић из Петровграда, тврдећи да његова крава само црној берзи дозвољава да је музе. Јер црна берза, која је измузла толики свет, у меће ваљда до помузе и једну краву!

У почетку ради чишћења града одредише тројку од три човека, али то се показало недовољно...

Онда издвојише тројку од пет људи и то је било мало.

И кад најзад послаше тројку од три коња — ствар је кренула. »Кронодил« — Москва

Добар човек, али рђав рачунџија

Врање, 22 марта

Месни одбор села Власине код Врање, има одличног секретара у сваком погледу, али он ипак има једну фалинку: није добар рачунџија. Тај човек, Витомир Цветковић, бивши полицијски писар, умео је да израчуна да му је плата мала, али колико ко говеди и оваца има у селу никако није могао да утврди. Услед то-

га стално је грешио у рачуну: при откупу стоке обраћао се само сиромашним људима, док је оне имућније остављао на миру. Кад је због тога позвао на одговорност цео одбор, Цветковић, у име свих, изјавио је да за такве ситнице власт не треба да их позива у град, јер им се тако омета посао. Али тврдоглаве као и увек, среске власти, ма да

се овде ради само о рђавом рачунџији, поднеле су пријаву против целог овог одбора.

★

КУЛТУРНЕ ВЕСТИ

Редакција зидних новина Ваљевске гимназије одржала је седницу на којој је већином гласова одбачен предлог да новине излазе једном у току пет година. Одлучено је да оне излазе сваке друге године.

Наши карактери

Пре него што је ушао...

И пошто је ушао

— Јао, молим вас, направите места, тако се журим.

— Шта се гурате, слепци једни, зар не видите да нема места.

САМО ЦИТАТИ

У ПРИБОЈУ ПОСТОЈИ »СУФИЦИТ ДУШЕ«

„Ако дођете у Прибој и уђете у кафану Петра Милошевића, пада вам у очи и једно запечатено сандуче на зиду, а на њему етикета са натписом: „За ђачку кухињу“. Са десне стране сандучета и таман до њега написано је: „Помоћи невољне значи имати суфицит душе, значи бити дарезљив и племенит. Ако си то, помози ђачку кухињу и спаси један живот“.

★

ЧОВЕК НЕПОЗНАНИЦА

„...Дакле човек је најзамршенији математички задатак, који има безброј непознаница. Има ли гдјегод заједнички називник, на који би се дале свести све те непознанице и ријешити тешки задатак: шта је човек? Он мора постојати, јер о његовом правилном рјешењу овиси толико других непознаница, који без рјешења овога главног задатка остају и надаље непознанице, док рјешењем постају самсма јасне. Гдје је тај врсни математичар, који ће нам ријешити тај задатак, који све мучи и сви га настоје ријешити, али га сви не ће никада ријешити?“

★

ПОЖАР КАО ПОСЛЕДИЦА ВАТРЕ

Отсек за државну индустрију Министарства индустрије Србије под Бр. 40712 од 5-XI-1945 разаслао је индустријским предузећима „Извод из ватрогасних прописа за организацију ватрогасне службе по индустријским предузећима“. Да је овај извод заиста неко „извођење“ види се одмах из самог његовог почетка. Под насловом „Општи појмови о пожару“ у овом изводу се може прочитати и следеће:

„Ватра је свака појава сагоревања при којој се развија светлост (пламен) и топлота. Ватра већих размера која уништава поједине објекте, насеља и шуме итд. јесте ПОЖАР. Пожар као последица ватре може бити изазван: хотимичном паљевином... хемиском реакцијом... физичком појавом... небрижљивошћу...“

Стопарац по стопарацу — цела плата

Иако није чиновник, сарајевски трафикант Димитрије Вранић прима месечну плату, поред своје трговачке зараде. Као да је удешено по његовој жељи, хумски дуван стаје 8.50, а неретвански 11.50 динара, Вранић никада »нема ситно« и никоме не враћа кусур. На 200 паклића заради дневно 100 динара, а за месец дана ухвати му се плата факултетски образованог чиновника, Њему стига!

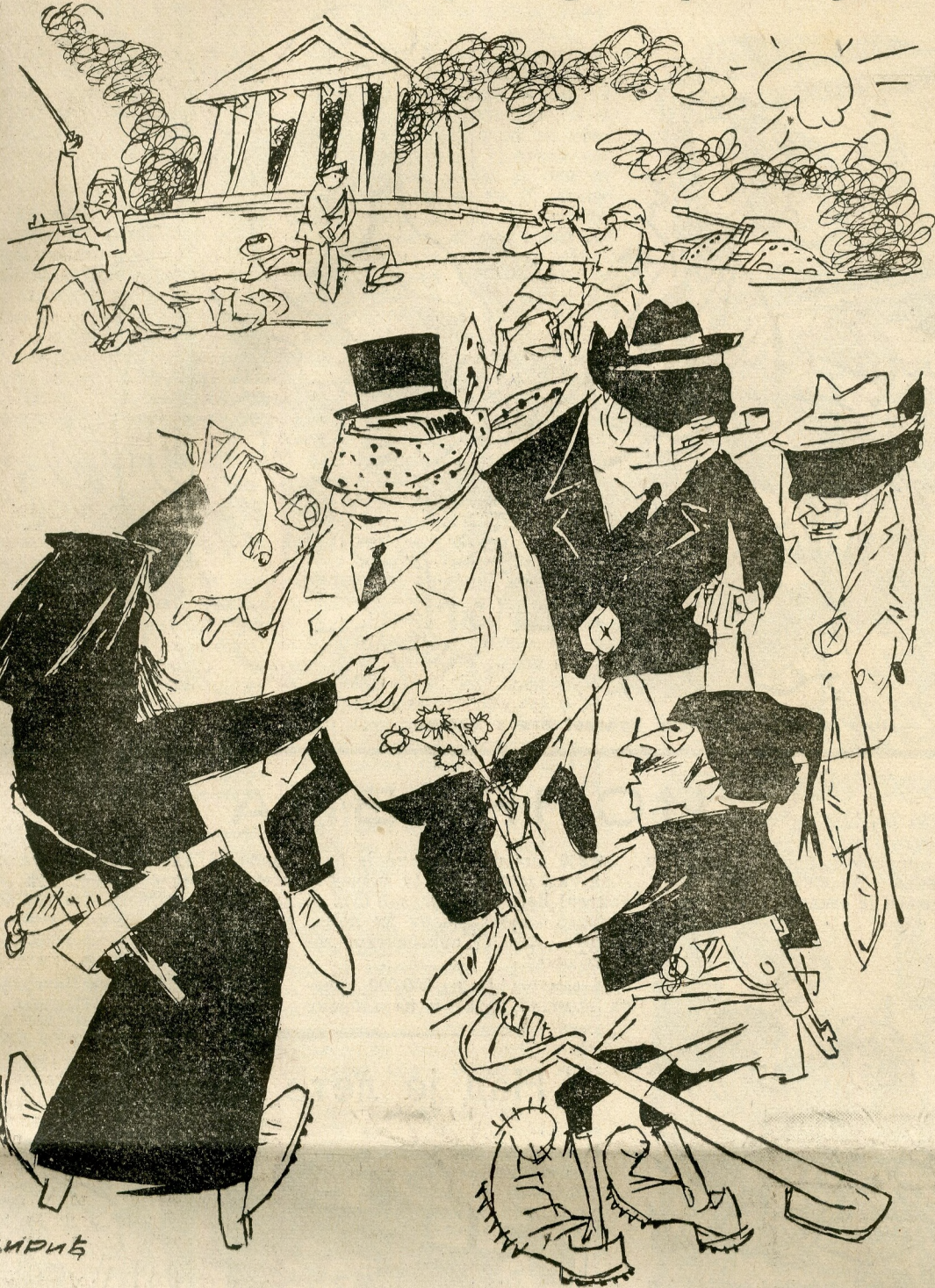
★

ЏЕНТЛМЕНСКИ ПОСТУПАК ЧАКОВАЧКИХ БОРАЦА ПРОТИВ ШПЕКУЛАЦИЈЕ

Док у другим градовима осуђени шпекуланти омрзну народну власт из дубине душе, у Чаковцу они просто осећају захвалност на благом поступању. Власница једне популарне радње, чијој души не шкоде ни најтежи параграфи против шпекулације и црне берзе, била је сва блажена после изречене казне.

— Толику глобу увек ћу драговољно платити, — каже она на улици. За мене је хиљаду динара напојница оним људима који су морали да ме саслужају. И најпохвалније се изразила о великодушности народне власти.

Пред изборе у Грчкој

»Посматрачима у Грчкој дата је дневна заповест да не чине било какве покушаје да схвате грчке политичке проблеме.«
(Рајтер, Атина, 13 марта).

АНКЕТА О ПЛАНЕТОИДУ

Управник Београдског опсерваторија је преко „Гласа“ изјавио да су приче о планетоиду без икакве основа, али наш сарадник није се тиме задовољио, већ је трагајући за тим гласинама, наишао на неког Тозу, чија сестра од рођеног стрица има девера, који се одлично познаје са шураком једног свог пријатеља, који је опет најбољи друг једног дугогодишњег момка Београдског опсерваторија, који се осим тога бави спиритизмом и уопште је, како Тоza уверава, јако стручан у тим стварима. Тоza је лично разговарао са том својом сестром од стрица кад јој долазио девер са оним шураком свог пријатеља, који је баш уочи тог дана био код оног момка из опсерваторија на спиритистичкој сеанси, и тако рећи из прве руке све сазнао. Тоza је изјавио следеће:

— Тај планетоид, то му дође као неко питино дете. Јер кад је бог стварао свет, преостало му нешто теста, па гледао шта ће с тим, гледао, гледао, за звезду није стизало, за планету није стизало, и тако ти он то баца у неки шпајз, да му не смета и да не стоји на путу земљи и осталим планетама у облетању око њихових сунаца. Бацно он то тамо, па ускоро заборавио да то и постоји. Управо није заборавио, јер бог ништа не заборавља, али тако дође реч.

— Па како се онда опет сетио?
— упитао наш сарадник.

— Е, како се опет сетио, — одговорио Тоza са извесном сентом. — Тако ти је то кад људи чачкају где не треба! Досадише богу разни краљеви који погубише престоле, па разни велеседници, којима народ преоте земљу, иако су они били пограбили у своје руке само да народу бриге олакшају и да не мора он да мисли како ће порез да плати; дојалише богу и разни фабриканти који су за време рата радили и стицали, али не ради себе, него да им радници не би остали беспослени, па им сад поотимаше фабрике, и тако.

— „Аман, боже, помози док не буде касно!“, — вичу ови са земље.

— „Шта ћу вам ја кад сте такви поштењаковићи?“, — каже им он.

— Ама, да ли је то баш тако

било, Тоza? — прекиде ту наш сарадник Тоza.

— Па је л' вам кажем да онај момак тера и спиритизам, — одговори овај, па настави:

— Онда неки анђели потсетише бога да би то била прилика да оно дете од пите за нешто употреби.

— „Ама обајатило је то. Шта ће они с тим?“, — као нећкако се бог.

„Нека то буде последња утеха оним грешницима“, — рекоше ови.

— „Добро. Нека им буде!“, — пристаде господ.

И тако извукоше планетоид из небеског шпајза и пустише на земљу.

— Па камо га? Што не стигне већ? Кад ће да стигне? — упита опет наш сарадник.

Тоza одмахну руком:

— Е, кад ће да стигне!.. Како ће да стигне, кад му сваки час дају други правац? Јер тражили су тако што тамо неки за Индонезију, па други опет за Сирију и Либанон, тражио и Софуклис са својим кситосима за Грчку, траже богами и Талијани за Истру и Трст, а траже и њихове колеге и пријатељи код нас. „Кад већ не може да буде све како ми хоћемо, онда нека не остане камен на камену!“, — кажу они. Па таман да се планетоид упуту на једну страну, већ га други магнетом повуку на супротну страну и тако ти он лута као пијан.

— Само да некако нас не изненади! — примети наш сарадник.

— Неће. Јер Радио-Париз свака два сата даје податке о положају планетоида на његовом путу кроз свемир.

— Ама како не уватисмо ми бар један једини пут те податке?
— Е па не може то сваки. Ту има један нарочити кључ.

— Тоza, ама да ли је то савим сигурно? — распита се још једном наш сарадник.

— Како да није? — наљути се мало Тоza. — Хоћеш да ти сад испричам шта је ономад сањала тетка оног момка опсерваторије? — поче он да наводи нове доказе. — А исто то сањао после и шурак онога девера.

— Не, немој, Тоza, доста је и ово, — прекиде га наш сарадник и пожурни са овим интервјуом у редакцију.

Ево то је последње најавутичнице о планетоиду и смаку света.

МАЧЕК РЕХАБИЛИТОВАН

Дневник грофа Ђана јасно доказује да је Мачек демократа.

Под горњим насловом познати лондонски демократски лист „Католик Хералд“ доноси следећу вест:

„У Југославији је делимично преведен дневник грофа Ђана. Као што се из тих одломака види, Мачек је прави демократа и све оптужбе које се у Југославији подижу против Мачека падају у воду

Пре свега, за решење хрватског питања, Мачек је — то се јасно из дневника види — консултовао на прави демократски начин све заинтересоване кругове: Хитлера, Мусолинија, Павелића и Принца Павла. У том консултовању Мачек није поступао једнострано, као што то раде његови противници који питају искључиво народ.

Друго, Мачек као прави демократа није хтео да уопште преговара с велико-српском кликом, па је тражио помоћ од Ђана, како би се отресао те хегемоније.

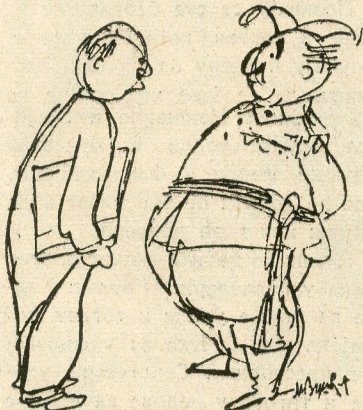
Треће, Мачек као прави демократа није хтео да преговара с Мусолинијевим фашистима, па се обратио за помоћ Принцу Павлу.

Четврто, Мачек као прави демократа, није хтео да чланство своје странке глоби, па је стога

неопходне издатке у вези са својом политичком активношћу покривао из зајма који му је дао Мусолини. На тај је начин он индиректно ослабио финансијску моћ фашистичке Италије.

Из овог кратког прегледа види се без даљег да је Мачек у својој скупштини прави тип демократа па се у најскорије време очекује да ће бити рехабилитован.

Невезани разговор

— Каудиљо, у Београду је Конгрес шпанских добровољаца, који су се борили противу нас.

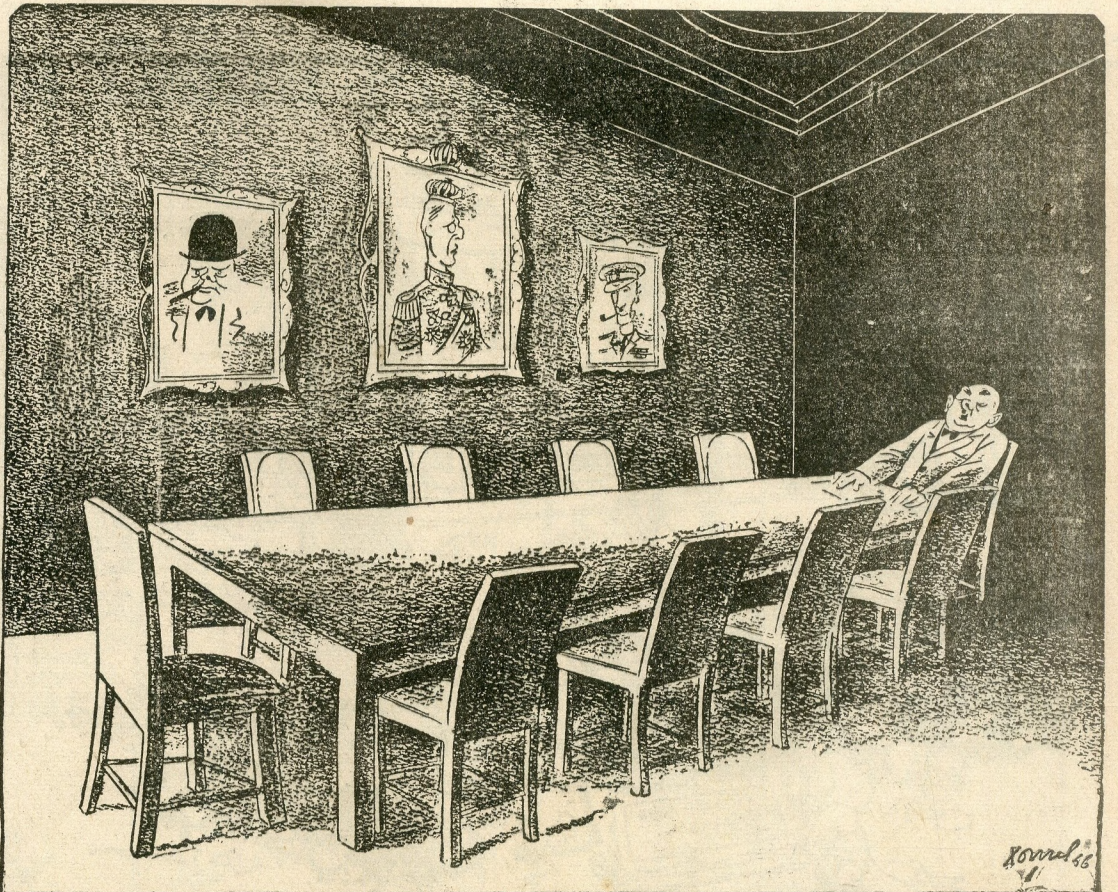
— Добро — а како стоји ствар са Одбором за немешање!

— Он још увек постоји.

— Онда је све у реду!

ЈЕДНОГЛАСНА ОДЛУКА

(Седам чланова грчке владе дали су оставку).

— Пошто се сви присутни министри слажу да се избори одрже 31 марта, закључујем ову седницу владе. Хвала вам, господо!

Исправка и-џице Мајлоук и и. Леслиа

Уредништву „Језа“,
Пре извесног времена посетио је један ваш дописник мене и г. Леслиа Глишића и о томе писао у „Језу“ у виду интервјуа. Међутим, он је то тако саставно, да изгледа као да смо ми неки мондени и дегени, а то у ствари нема везе. Зато захтевамо да дате ову исправку, како се о нама не би свашта мислило, јер због тог чланка моја кева већ вришти к'о рикверц.

Пре свега ви сте безобразни к'о бифтек када тврдите да се ми изражавамо онако како је то штампано у „Језу“. Онакве што-сове ми уопште не употребљујемо, већ говоримо стилским књижевним језиком, који је, наравно, много финији од обичног народног говора. Тражити од нас да говоримо обичним језиком (фуј!), било би смешно и врло дунтиш, — исто као да је неко тражио да не гласамо у „нораву“ кутију, већ у оне у које и обичан народ. (Што се тиче штосова „ватања на јесте“ и „мангуп је к'о овца“, ја их уопште не употребљујем јер су се отрцали к'о плајвиз.)

Друго, г. Лесли се поњупао када је прочитао да је добио титулу „главна фора за град Београд и околину“ и вриснуо је: „Е, „Језу“, изеш ми ногу, ово је исувише!“ и захтева да одмах дате исправку, да он то није никада чуо, већ да је то у питању Влејк (Влајко), који је уопште тежак леген, па после због њега ми сви испаднемо крем.

Треће, ми смо у вашем листу приказани тако, да изгледа да ми и пре и после подне висимо код „Риа“ или код „Цара“, а то такође нема везе, јер како могу да будем на пример пре подне код „Риа“, када ја обично спавам до 10 сати, а некипут и дуже и зато смо ми тамо само ноћу, а никако дању. Нисам ваљда дрвце да идем на оне висеће фронтоске приредбе, где нити се пије ајер коњак, нити се зна за трокинг, већ све неко ватање за обнову и изградњу! И ја сам за обнову-о, јес, купила сам нов мантил за шест сома, а за изградњу волела бих да папи изгради једно две палате као што је за време Немача, али он сада вришти к'о банана.

И Башка то, али како сте смели да будете дрски, да о нама тако пишете, кад смо ми сви из угледних породица, а Леслијевог папиа су чак и Италијани ценили, па је 1943 путо-

вао у Милано по неку робу. А ако нисте обична цевка, онда знајте да смо ми код куће демократски васпитани, а доказ је да смо продавали „Демократију“. То је био вриштећи лист, а не ове фронтоске штрафте!...

Најзад ми се бавимо и културом и гледамо све моћније филмове; наравно оне са што-совима, а не којекакве пропаганде... Тако сам ја на пример гледала пет минута „Ла Конгу“. Овакав филм! Хтела сам и да учим нешто, али ме је наука донекле шокирала, јер каква је то наука кад данас сваки шегрт може да учи школу! Све сами простаци; један на пример каже да вода кључа на 100 степени. Нема везе! Откуд вода зна када је 100 степени?... Наравно, да сме и врло начитани, нарочито ја и Лесли. Наша омиљена литература су све саме форе као Морис Декобра, Плав дијамант, Нат Пинкертон, Три угурсуза итд. Сада баш читам лирске песме „Уздаси у сосу“ од Ђоке Ламбета, — у рукопису... Јевив је к'о краставац! Ђока је ту скоро морао да цвикује слепо црево и изгубио је после операције 10 кила. (Нисам знала да је слепо црево тако тешко.)

На крају крајева све то и онако нема везе, сада, пред смак света, јер једна лихт комета пикира на земљу. Радио Париз јавља свака три минута, да ће та комета пасти на Чубуру. Тако нам и треба кад нисмо хтели да преписујемо ланац Св. Анте. Паметни људи у свету су већ предузели шта треба, па су у Француској све школе распуштене, а Мр. Черчил се склонио чак у Америку, само ми тупимо ђеврек, с'опроштењем и не знам шта чекамо...

Мислим да су сви горе наведени аргументи довољни да докажу да ми нисмо дегени нити да припадамо фрајерској бригади, те захтевамо, да ову исправку одмах донесете, јер ћемо иначе тражити да се позове једна међународна комисија да испита ствар, пошто ми код „Риа“ иначе имамо доста познатих странаца. Осим тога ми смо уверени да ће и туркиш даса Јалчин бити уз нас као и Милан Искура, за које смо ми увек на журевима, у знак симпатија, пили по један „екс“.

С поштовањем,
Мајлоук Ђушић, с. р.
Лесли Глишић, с. р.
(задња пошта „Руски Цар“)

ПОРОДИЧНА ИДИЛА

— Што је ово, жено, тако прљаво! Као у мензи...

ИСПРАВКА

У прошлом броју „Језа“, у рубрици „Веровали или не...“ објављен је следећи текст:

2.200 ДИНАРА НАПЛАТИО ЈЕ БЕОГРАДСКИ АДВОКАТ ВЕСЕЛИН БИНГУЛАЦ, ШТО ЈЕ НАПИСАО КРАТКУ МОЛБУ ЗА ПОМИЛОВАЊЕ ЈЕДНОГ ПРИЗРЕНСКОГ ЗАТВОРЕНИКА

Најенергичније протестујем што се због недовољне упућености, а евентуално и због злонамерности, доносе овакви нетачни извештаји. Вест г. Стриплија требало би да гласи:

„2.200 динара наплатио је београдски адвокат д-р. (у значењу: доктор) Веселин Бингулац што је написао кратку молбу за помиловање једног признског затвореника“.

Ја сам осуђен на 200.000 динара новчане казне и на забрану

Д-р Веселин Бингулац
Београд—Призрен

Над је лето, зима је...

— Шта је, побогу, овоме човеку!
— Добио је сад зимски капут, који је тражио још новембра месеца.

АМАНЕТ

— А ово је вма у аманет да сачувате за каснија поколења.

Позив на купање

Позивају се све београдске улице и тргови, који желе да се окупају и оперу од блата и прашице, да се јаве код пумпе на раскршћима Немањине и Милоша великог улице и булевару Црвене армије и Фердинандове, где ће добити по три млаза воде уздуж и четири попречно.

Пумпе ће радити сваког другог дана у канцелариско време. Карте за прање улице и тргови добијате код Отсека за улепшавање престонице. Сврставање улица и тргова у редове за чекање пред пумпама вршиће се према рангу улица, односно према рангу краљевских, војводских и сличних личности чије име улице носе.

Отсек за улепшавање
Београда

БРИТАНСКИ ХИТЛЕРОВЦИ

Лига акције будних састаје се у Албертхолу. То је скуп залудних него фашизам на помолу.

СУДЕЋИ ПО СЕБИ

„Ил пополо“ интригаша друге посла нема — чин му се: земља наша „анксију спрема“.

ФРИЖИДЕРИ

Снега нема у Европи где поштеко сунце греје. Фашизам се још не топи тамо где је испод стреје.

КУТАК СРЕЋЕ

Замислите овако: кућа, фамилија, топла соба, ручак. Тиха срећа домаћег огњишта. И цврчак на њему. Кри-кри! Кри-кри! Чујете ли ви то? Не заиста, али има ту нечега. Нису то само старе малограђанске навике.

А код мене ти је овако: кутак је ту, само са срећом мало рамењемо. А не фали нам много: једна шерпа од два литра, једна од литра и по, два лонца истих размера, кашике и виљушке. Све нам Швабе разнели, па се сад кућа изнова кући. Додуше не могу да се потужим: комшилук је ту и има разумевања за овакве погорелце. Али мојој жени дојадило да му се за сваку ситуацију обраћа. Дојадило јој, па узме понекад да ми уз ручак извољева:

— Још да ми је ово и још да ми је оно...

— Полако, жено, — кажем ја њој, — били смо голи и боси, па смо се обукли. Тако ће и то доћи на ред.

И тако је умирим. За дан два барем. А онда почне изнова:

— Ако ми не набавиш две шерпе и два лонца, ја ти богама нећу више да кувам.

Не налазите ли, другови, да је то и сувише, Ја ту имам обичај да заузмем одлучан став:

— Жено, — кажем ја њој, — је ли то твоја свест и твоје другарство? — И избрусим је како заслужује.

У себи међутим овако размишљам: ако се моја другарица упркос свему стално враћа на то, значи да јој догорело до ноката и да је то шерпењарско питање сазрело за решавање. Има најзад она и других задатака и дужности осим те кујне и тог ручка:

Онда сам се обавестио и научно шта ћу и како ћу.

— Ствар је проста, — казали су ми. — Ако су у питању само два лонца и две шерпе, ствар је врло лака. Отсек за снабдевање твога рејона ће то за час-час да ти реши.

Али слагали су ме, драги другови. Слагали су ме, јер тај часак данима траје. Данима траје, а шерпе и лонци још нису на виду. Ни појма. А већ сам три реда отстојао.

Први ти је ред да ти кажу да догичну молбу треба однети у архиву да се заведе и да се таксира.

Други ти је ред да ти кажу да треба да се однесе референту на потпис.

Трећи ти је ред да ти кажу

да треба носити на потпис уличном поверенику и у насеље.

Довде сам дошао. Колико редова имам још да одстојим, не могу засад да кажем. А зна се шта су редови: постројиш се и роњаш. Убио га Бог да га убије ко први рече да је време новац! Уосталом, данас је оно за нас много више но то. У једном налету, који је израз његове праве величине, дигао се као један сав свестан народ да обнови своју земљу. Још једном је овом данашњем поколењу западо да покаже да је за песму створено. И свакодневно нам из свију крајева наше отаџбине стижу вести о подвизима наших хероја рада, све у знаку првомајског такмичења. Па и ја бих да дам нешто од себе. А ваљда и ове другарице из шатлара живе са овим временом. Само их је тешко разумети. Можда су оне пронашле да баш на тај начин најбоље служе великој ствари обнове. Тиме ваљда што дају људима прилике да се мало одморе. А после гледај како ћеш све то своје шефу да објасниш. Јер изјашњење ти не гине: „Где си био и зашто и колико ћеш пута још дангубити због тих ситуација?“ Па све и да ти он опрости, али могу ли ја то самом себи да опростим?

Али после трећег стајања у ред, мени синило о чему се ту ради. И отишао на реферат — жени. Прво жени. Да се у разговору са њом мисао боље изкристалише:

— Жено, — рекао сам јој, — сетно сам се у чему је ствар. По среди је по свој прилици првомајско такмичење. Чиновници отсека за снабдевање нашег рејона сигурно се такмиче са чиновницима тих отсека других рејона у томе, колико редова могу највише да измисле док се реши таква једна молба за шерпење.

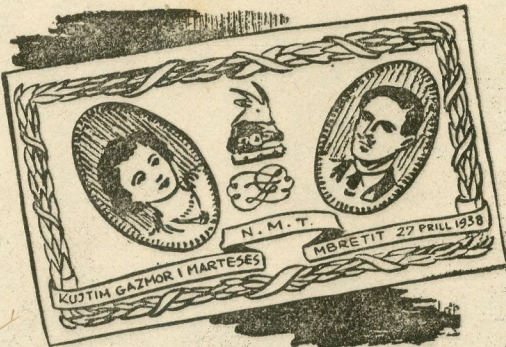
А она као из пушке: — Е, ако је то у питању, не марим да чекам још шест месеци, — вели ми. Они се такмиче у томе, а ми ћемо се такмичити у стрпљењу. Бар у стрпљењу. Јер ми верујемо у обнову. А дотле можда неће више ни бити редова!

Е, свесна ми је другарица, да ми је Бог поживи! Отала не изволева више. Наш кутак среће је тих. Шерпе и лонце узимамо и даље на послугу од комшилука. И блет нам цврчак на огњишту. Кри-кри! Кри-кри! Чујете ли ви то?.....

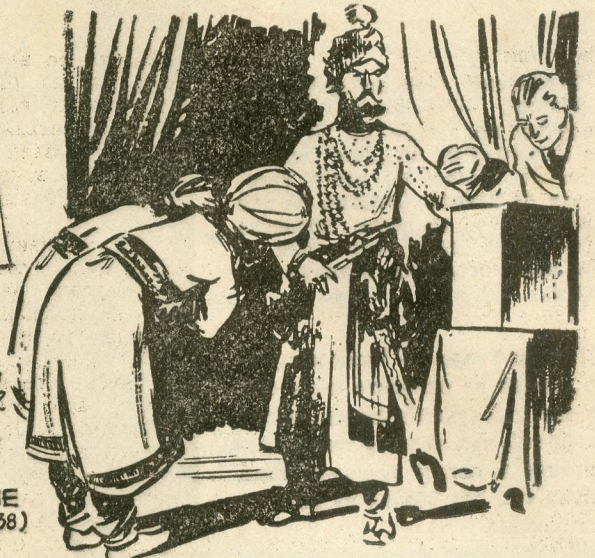
Жак Конфино

ВЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ...

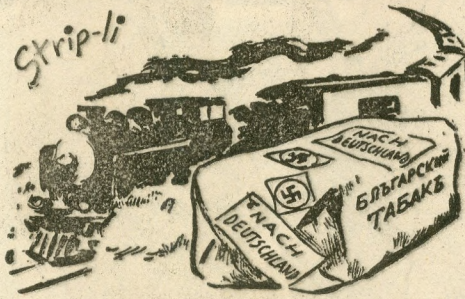
COPYRIGHT BY "JEZ"

7. III. 1946 год. у БЕОГРАДУ, У ЦАРА НИКОЛЕ II У ЈЕДНОЈ ТРАФИЦИЈИ, МОГЛА СЕ КУПИТИ ДОПИСНА КАРТА СА СЛИКОМ БИВШЕГ КРАЉА АЛБАНИЈЕ АХМЕТА ЗОГУ-А И КРАЛИЈЦЕ ЖЕРАЛДИНЕ (КАО УСПОМЕНА НА ДАН ЊИХОВОГ ВЕНЧАЊА 27. IV. 1938)

Од 400.000.000 СТАНОВНИКА ИНДИЈЕ САМО 600.000 МОГУ ДА УЧЕСТВУЈУ НА ИЗБОРИМА

ПРЕКО 130.000.000 КГ. БУГАРСКОГ ДУВАНА ИЗВЕЗЛИ СУ И ПОПУШИЛИ НЕМАЧКИ ОКУПАТОРИ ДОК ИМ НИЈЕ ПРЕСЕЛО

1/6 ЦЕЛОКУПНЕ ПОВРШИНЕ ГРАДА ЗАГРЕБА (15.000 КАТАСТАРСКИХ ЈУГАРА) ПРИПАДАЛА ЈЕ ПРЕ ЗАКОНА О АГРАРНОЈ РЕФОРМИ ЦРКВЕНИМ УСТАНОВАМА

НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ

14 МАРТА 1946 КАНДИДАТ СТОЈИЋ ПОЛАГАО ЈЕ ИСПИТ ИЗ СТАТИСТИКЕ КОД ПРОФЕСОРА ДР. ЈОВАНА САВИЋА, И ПОРЕД ТОГА ШТО НИЈЕ ЗНАО КОЛИКО ИМА НАЦИОНАЛНОСТИ И ФЕДЕРАЛНИХ ЈЕДИНИЦА ФИРМ ИСПИТ ЈЕ ПОЛОЖИО СА ШЕСТИЦОМ

ПРЕТСЕДНИК НАРОДНОГ ОДБОРА У ЗЕМУЊИ ВЕК ЈЕ ДВАПУТ КАЖЊЕН ЗБОГ ШПЕКУЛАЦИЈЕ А ЈОШ НИЈЕ СМЕЊЕН СА ДУЖНОСТИ

Жика Атом и Панта Рокфелер

Светолику Јанковићу-Црном, Буринци. — Верујемо да сте кромпир продавали по 20 динара килограм да би „Жеж“ поново обратио пажњу на вашу трговачку делатност. Стварно би нам било жао да се наша преписка прекине за дуже време, али зато, нажалост, има великих изгледа.

Пошти Тузла. — Чуди нас једно: зашто не отворите своју филијалу у редакцији листа „Фронт слободе“, кад већ сва писма, дописнице и остале пошиљке тамо упућујете, без обзира на кога су адресоване.

Стјепану Јуриди, машиновођи. — Не верују вам дакле да ласкоти на пружи Живинице—Јанковић нестaje редовно пара метара на петом километру због слабијег квалитета угља. Чак су вас осумњичили да ту намерно застављате вов да бисте у кафани прекопута тргли коју. — Па и да је тако, и ви имате право да „узмете пару“ — зар не?

Пошто сам приметио да вашем листу недостају вицеви на рачун појединих народа и крајева Југославије, нудим се на сарадњу.

Сачувао сам и после проглашења народне републике на лагеру неоштећен арсенал вицева који ће насмејати и развеселити оне који су данас тужни и забринуте због принудног рада и робије на коју су осуђени или су у страху да не буду осуђени.

Нарочито вам препоручујем своје вицеве који показују како су рецимо Црногорци — будале, Македонци — бескичмењаци, Ужичани — врдалама, партизани — кукавице, а они који су као ја седели код својих кућа — чудо од храбрости и мудрости.

Молио бих вас да ме што пре примите за сталног сарадника, јер не знам докле ће да ме трпи моја редакција.

„Доколичар“

Бројаница ратној добитници

Ину, мину,
дуду мину, —
скинуше ми
сву сланину, —
сву зараду
моју ратну,
сву парадну
моју златку...
Каранфилу,
мустафилу —
када народ
има силу... —
Та мата,
кос — ката, —
оде профит
целог рата...
И сад имам,
ену, мену, —
само тужну
успомену.
Не остаде
ка-мата
не остаде
са-лата...
пропаде ми
па-лата.

На старом послу

★

— А где се сада налазе ови ратни злочинци!
— Па може бити у цивилној полицији у Трсту.

Из ратног албума

— Пardon, — то није сликано 1946 године, већ је успомена из 1918 године.

Моје псе, које је изненада побеснело и побегло у непознатом правцу, оглашавам за неважеће. Не признајем ничије трошкове у Пастеровом заводу. — Бетибуп Илић.

★

Позивам своју жену да у краћем року дође у Рим на продужење брачног живота. У противном помислићу да се за новац не може добити пасош за Трст и повешћу бракоразводну парницу. Генерал Ђукић.

★

Продајем мало употребљене: цилиндер, фрак и беле рукавице, јер ми више нису потребни. Бивши министар Кабалин.

★

Собе за препојиште издајем уз популарне цене, нарочито тестерашима. Места има увек јер располажем са пет одељења, у којима на патосу може да спава и више од 30 људи. — Рајица Николић, хотел „Код капетана бивше југословенске војске“, Београд, Карађорђева 5/а.

★

Нестао ми је сат, драга успомена од отсутног мужа. Умољавам поштеног налазача да ми га врати. У противном ћу гледањем у шољу пронаћи крадљивца, па ћу тражити да буде смештен тамо где ми се и муж налази. — Мирослава, супруга Светозара Арамбашића, ратног губитника.

★

Скрећем пажњу грађанству да сам потпуно истралео и да ми је запремина само један кубни метар, те поред најбоље воље не могу да примам она брда ђубрета, која они у мене бацају. Миомирис, који се из мене шири целим крајем, патентирао сам да ме не би у томе предухитриле парфимерије. — Сандук за ђубре на углу Призренске и Зеленог Вена.

★

Општа државна болница овим позива Народни одбор бившег Четвртог, сада Другог рејона да јој врати на накнадно једногодишње решавање акт под бројем 4525, који је ова болница примила 7 марта прошле године, а на брзину решила ономад.

★

Скупљамо фотографије окупаторових помагача и миљеника за украшавање излога, у коме је већ смештена стална изложба тих фотографија. — Фото „Јакшић“, Сента.

★

Тражим зајам од 235.000 динара, а дајем у залогу решење о ратној штети бр. 3603 од 1945 године у истом износу. Све таксе плаћам. — Учитель Михајло Ивковић, Врањска 22.

★

За љубитеље папрених јела имам велики број специјалитета, код којих паприку замењују папрене цене. — Василије Малопарац, закупца кафане „Крунски венац“.

★

Управа Зоолошког врта саопштава да Врт неће радити недељу дана, пошто особље помаже управнику Анти Тадићу приликом његова усељења у нов стан. Уколико би била потребна оправка стана, Зоолошки врт због заузетости особља неће радити још неколико месеци.

★

Тражимо учитеље, који нас неће сваки час остављати да учимо сами и путовати по 20 и више дана у Скопље и друга већа места ради својих послова. — Ђаци села Нерадовца и Романовца код Врања.